

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaj,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłaj
Wšědne dny;
Džěń pak swjatý,
Duši datý,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh éł khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njedźelske łopjeno. •

W Budyščinje, 16. novembra 1924.

Čižbčez a nakład Šmolerjez knihicziščezěrnje a knihatnje šap. družšt. i wobm. ruk. w Budyščinje.
Wukhadža kóždu šobotu a plačezi na měřaz 15 šlotych pjenježłow.

Wofutny džěń.

Wšchikłowa Salomonowe 23, 25.

„Daj mi, mój šyno, tvojú wutrobu, a njeh šo moje pucze tvojimaj woczomaj špodobaju.

Lubhy čitarjo, hdy by cze čłowjek wo samóženje, strowosčez pšchinjeł, dha njeby wjaz na jeho radu poškał, i nim wotkhadžowal. Nětko wěšch, kajku škodu je hrěch naczińil. Přenjeju čłowjekow je wo paradis pšchinjeł, lijeńza tehodla pšchindže, Sodom bu wutupjenny kaž tež město Jerusaleń, a wšchědnje mašch pšchěd woczomaj, kał je hrěch ludži škaženje. Haj, chze kóždeho hišchěze wo šbóžnosčez dušche pšchinješez. Praj, móžesh tehodla činičez, šchtož šebi hrěch žada? Móžesh na tuteho radžiczeła hišchěze poškačez? A tola to činičny a i hrěchom hrajkamy, kaž njeby nicžo na tom bylo. Kał wjele šo něto šhrěšchi je šłowami a škutkami. „Božo, ty wěšch w kajim čzažu tvoja luba žyrkej je, kotraž tvoja wóstanje. Ludžo šo nětk w hrěchach pažu, hejchlerštwó a šekernosčez wšchudžom je a luta šlósčez. Šasparnych je nětko wjele w jara wulkej šhrobłosčez w tym čzažu na šwěczi, njepšcheczeł šwój njerjad šezele do dušchow, hdyž ludžo špia, a na wašche nješteja.“ Wofutny džěń je šažo, kiž kóždemu praji: šudž šo, wróčez šo, wobžaruš šwój hrěch, wotprošch jón šebi, pšchitwobrocž šo Bohu, daj jemu šwoju wutrobu. Ššlyšch, kał cze Bóh šam t tvojemu šbožu lubje prošch: daj mi, mój šyno, šwoju wutrobu, a njeh šo tvojimaj woczomaj moje pucze špodobaju. Ššlub jemu džěńka a džerž to: „tvoja, o Boho, dyrbi byčez moja wutroba, a moje, o Boho, dyrbja byčez tvojše pucze.“

Haj, tvoja, o Boho, dyrbi byčez moja wutroba. Bóh praji: „Daj mi o šyno tvojú wutrobu.“ Wón tał prajicž móže jako

našch štworiczeł a wumožnik, kiž ma prawo na naš. Šač naš šaštara, kał droho je naš wukupil! Ale šchtož šebi žadacz móže, to dyrbimy jemu i lutej lubosčez dacz. Wšchak šmy jeho džěczi. „Daj mi, mój šyno praji. Wšches šhryštuša, šwojeho šhna, je naš ša šwoje džěczi pšchijał a naš lubuje a žohnuje. A kaž nětk džěczi dyrbja štaršchistku lubosčez šarunacz se šwojej lubosčez, tał tež dyrbimy my jako Boho džěczi štajnje Boha pšchěd woczomaj a we wutrobje měcz a šo teho hladacz, šo njebychmy do hrěchow šwolili a činiłi pšchecziwo Bohim kašnam. Wopomimy to tola wšchitzy, štari a mlodži, šo by hrěch wotěbjerat a pošlušchnosčez pšchiběrała, šo bychu džěczi byle wjekele štaršchich a šahe i jich erta Bohu šhwalba šašincžala, a mlodži čzišteje wutrobhy, šo džerža, šchtož šu šlubili a šwoje mlode léta temu šenješez šwojecza, a štari wopomnili: „nutrnosčez bjes ludžimi šu prawe šchědžiwe wložhy, a nješmasane žiwjenje je prawa štarosčez.“ „Daj mi, mój šyno, tvojú wutrobu,“ praji tón šenes. Wutrobu šebi žada, dokelž wot njeje wšcho žiwjenje wukhadža; wón wě, hdyž wutrobu ma, dha ma žykeho čłowjeka. Dha potom nošch šhodžitej po prawym w kašnjach wotkniženym pucžu, w šwjatosčez, čzištosčez, šprawnosčez a hdyž luba njedžela pšchindže, do Boho doma. A ružhy šo pošběnytej t modlitwam ša dušche, ša dom a džěczi, ša šhornych a šašudžennyh, ša lud a Boho kralestwo, a šběhatej šhornych w šwěrnym wothladanju ša šhudnych a štarnych w jich škabošczi a wotewrjetej šo we woprowanju ša šhudnych a štarnych a hdyž Bóh šebi ša šwój raj wopor žada. A woczi hladatej horje do njebjez se wšcheho čzečpjenja, horja a bėdženja jako do pšchichodneje rjaneje domišny, a nješladatej wjaz njelubosnje a hrosnje na druhich, njeh šu tež w šbožu, njeh hidža a njeprawje čzinja. A ert šhwal Boha a rěczi lubosnje se wšchitkimi. Prajeze, njeby to krašne bylo, hdy bychu

tať wšchitzy Bohu swoju wutrobu dali? Róždy dom by mať Boži dom byť, a lud hěta Boža pola cžlowjefow, hdžež móhli spěwacž: rjenje, rjenje je na śwěczi, luboscž bracz a luboscž dacž. Ale kať steji, sčto widžimy a kšychimy? Dha wołaju, my njechamy, so by Bóh dale nad nami s knjesom byť a wustupja s zhrěwje, njekhodža wjaz do Božeho doma, njemodla so wjaz w domach, wutroba je napjelnjena se sawiřcžu, s njepopřhecžom, se řebicžnosćžu a řwětnej luboscžžu a psches ert džeja hrosne kłowa hidženja, njecžistoscže, njepořluschnosćže kamo w řwójbach a mandželstwach a haľle we wřy a mjes ludom. Rařka je nascha wutroba, komu kšuscha, sčto ju napjelni? Móžemy pať tajku s hrěchom wobcžeženu wutrobu tež hiřcžež temu knjesej dacž? Haj, haj, na poľutnym dnju Bóh nam pschwoła: dať mi, mój řyno, tvojw wutrobu, hdž je tež hrěřchna, jeno so je rořlamana a je jej řel tnych hrěchow, ja chžu ju wobhnadžicž a wucžiscžicž. Rořlamanu a tšchenu wutrobu lubuje tón knjes. Tu chže potom tež napjelnicž se řwojim řwojatym duchom, so by hódne pľody praweje poľuty pschinjekła, a prajiřch: tvojw, o Božo, dyrbi bycž moja wutroba, a moje dyrbja bycž tvoje pucže. Bože pucže wřchať řu stajnje dobre. To pať řo nam njesda pschezo tať bycž. Bóh nař položi na řhoroložo — ach, kať wjele řhornych tu je, řiž jara cžerpja a řaľoscža — a njesbože potřechi cžlowjefka a řmjercž wotwoła lubeho nana, lubu, řwěrnmu macžer, lube džecžo, lubu mandželřtu, lubeho mandželřteho tať řahe a řtaroscže řu wulke. Hdže je jow Boža luboscž? A bjesbóžnemu řo husto derje dže, je prawy a bjes řtaroscžow, a fromny ma wjele pschecžerpicž. A džecži řwěta řu w řbožu a Bože džecži noscha najcžeřřchi řřchiz. Hřěřchnizy, řiž řo Boha řmēja, řo hordža a wulzy cžinja, a řesuhowi wucžomnizy cžerpja řměch a potľocženje. Njepschecželjo němřteho ludu, řiž řu cžertowszy řłali a řo hiřcžež džengša boja, wěrnoscž řjewicž, řmědža nař řřjudowacz, a my tola nimamy wjetřcheje winy hacž woni a mamy w tym psched Bohom dobre řwědomnje. Hdže je jow Boža luboscž, řwojatoscž, řpratwoscž? Ach, kať cžežke pruhowanja nascheje wěry, hdž řo njemóžemy namaľacz do Božich džiwnych pucžow. Řich wjelee řu wěru řhubili, doľelž nejřku Bože pucže řrosunicž móhli. A tola řu Bože pucže s nami pschezo dobre a prawe. Móže dha Bóh něřchto cžinicž, sčtož njebh dobre byťo? Njebhchmy jeho řrudžili, hdž chžyli na jeho luboscži a řwěrnoscži dwělowacz? Ně, řohož Bóh lubo ma, teho řhľosta. A pschi tym chže tež pruhowacz, kať řhľna je nascha wěra, kať móžne nasche dowěřenje, hacž tež pod řřchizom móžemy jeho řwojate mjeno řhwalicž a řjeknyč: knježe, cžiň, řaž ty chžeřch, ja řym twój wotrocž. ja řym tvojw džowka. A sčto dha je fromny a prawy? Njeje dha tu a tam w tať mjenowaných džecžoch řwěta a bjesbóžnych wjaz luboscže, wěrnoscže, cžistoscže ř namaľanju hacž mjes „fromnymi“? Dha chže Bóh nař s řřchizom tež wuřwjecžicž. Řrudoba, tšchnosć a řaľoscž řu w jeho ruzy řředki, nař řa řbožnu wěcžnosć pschihotowacz. To chžemy stajnje wěricž a wawnacž: moje, o Božo, dyrbja bycž tvoje pucže. Raž ty mje wjedžeřch, tať chžu hicž; ty džeržič mje řa moju pravu řuku, na ničim ja nusu njesmēju, ty wodžič mje po řwojej radže a wosmjescž mje na pořľedku s cžescžu horje. A tam budu haľle wřcho prawje dopořnacž a prajič: tón knjes je wřcho mudře řapocžal a krařnje doľonjal, cžescž temu knjesej dajcže. Tuž wotprořch řebi džengša wřchu maľowěru a njescžerpľiwoscž a něť daleř řa Božej řuku w řcžerpľiwoscži a dowěřenju, so Bóh wřcho prawje cžini.

Tať pod řřchizom tež nařch řmutřtowny cžlowjef rořcže a nam wřchitko ř ľěpschemu řľuži. „Nusu, řiž řo na nař řnowa, Boža mudrořcž wotwaži. Wot ľolebki hacž do rowa nasche dny wřchě postaji. Sčtož řrudži nař tudy, tam daww nam řbože. O nadžija řbožna! O řłodki wřřchť Boži! Ř;ť řhodžimy řřořchtnje toh

řiwjenja pucž; Bóh s nami je, ničo nař njemóže hřucž.“
S. w. M.

Czař hnady.

Wotpad wot Boha wjedže do řahuby!

Řłóř: Sčtož Bohu wjerřchnemu řo řoda.

Czař hnady Božej' ř kónzej řhwata!
We řmjercži nařch czař wotběhnje —
Řsmjercž hrosy nam, pschěz bliže řaha,
Řam rubi czařne řiwjenje.
Řsmjercž! njepschecžel wřcho' řiwjenja,
Řam wosmjje wřcho, sčtož czařnosć ma.

Czař hnady Božej' ř kónzej řhwata!
To wótre, cžežke řłowo je.
Řam w hěli wěcžny wohen řapa,
Řam pali řřch řte řwědomnje
Řa wěcžne teho hřěřchniřa,
Řiž njepoľutny řawořta.

Czař hnady Božej' ř kónzej řhwata!
Řłaj, Bóh řo njeda řa řměch měcž! —
Řř řudniřej do řukow řhwata,
Řdž nočže tu řo poľěpschicž,
Ře warnowal Bóh podarmo,
To cžlowjef w hřěchach řřah řo.

Czař hnady Božej' ř kónzej řhwata!
Wrocž něť řo ř Bohu, cžlowjestwo!
Bóh řcžerpľimy to doľho cžaka
Řa njepořluschnych podarmo —
Hdže cžeknyč chžyl to řudženju,
Hdž řłomdžič wěrnmu poľutu?

Czař hnady Božej' ř kónzej řhwata!
Džen ľóřdy toľe wopomnimy!
O Božo, wupomhaj nam s ř pada,
My wřchědnje wjele řhřěřchimy,
Řam wodaj nasche hřěchi wřchě,
Řař woblecž drařtu prawdořcže!

J. W.

Zyřfej a řtat.

„W ó t c ž e n a ř ch.“ W Řřřku chžeřa řwětnu řřulu wobhľerřtwu namozowacz. So bychju tutu wěz ľudžom řłodku řcžinili, naľožuja wřchelake řředki, tať tež ľecžaze ľopjena. Řene taťke ma řwoju wřřebitu wařnosć w tym, so je Řřřřim „Wótcže nařch“ wosjewiľo, s kotřymž chže řwětna řřula řich wobřbožicž. Řodamy řon tu nařchim cžitarjam, so bychju widželi pucže, kotřej řwětna řřula řhodži a cži, ľotřiz řa nju wojuja. So njebhchmy nařchu řerbřcžinu wo tutón wudželľ „wobohaczili,“ podawamy řon po němřtu: „Unsere Republik, die Du bist in Frankreich, Dein Name werde geheiligt, Dein Reich komme endlich, Dein Gesetzewille geschehe im Elsař wie in Frankreich, gib uns Deine Liberté — bald, vergib uns unsere Schuld, aber vergib unseren Schuldigern nicht, führe uns nicht in die Gewalt der kirchlichen Reaktinäre, und erlöse uns von den Boches. Amen.“ Tute wuhanjenje knjesoweje modľimy, haj Boha řameho je drje pschedy wřchěm řnamjo řřanzowřeje ale řunje tať teho ducha, do ľotrehož pařorow wodži řwětna řřula, řřula bjes Boha — „bjesbóž-

na schula" ludži, mlodých a starých. Šerbszy starschi, kak by bylo ??? —

W Škotskij je po namotowjenju zyrkwjow wobhdleštvo wotkřowalo wo wobstacze křesćijanškej schule. 90% zhlěho wobhdleštwa je šo sa křesćijanšku schulu wuprajiko. —

Njedzela w štrasche! to njeje nicžo nowe. Šchož šo pa 28. septembra w Potsdamje sta, drje tola. Pšichadžny šud šudžesche na tutej njedželi. A čehodla? Tehodla, dokelž njeběchu w běhu tydženja dojednacž móhli, dokelž běchu sa přenje dny noweho tydženja nowe jednanja postajene a tehodla, dokelž běchu — „židowszy prawisnizy pšes židowske šwjate dny sadžewani“. Wěšo, šo šo tež jednanja šuda dopođnja w 10 hodž. šapoczachu; je džě to tola runje hodžina hłownych Božich šlužbow. — Njestschašmy my tu na wšach pšejara š hłowu tuteho wulko-měšćanšeho podawka dla; hdyž bychmy chžyli na wšcho to hłowu tšchascž, š čimž tež wješnjenje njedželi — a Boha Šnješa wonje-čžesča, njebhchmy jastacž móhli hłowu tšchascž. A Ty, šwjecžišč Ty Šnješow džen tak, kak to po křesćijanšku dyrbišč?

Šstychimy a widžimy, kak šo katolška zyrkej wšchudžom hiba, bynjež to bylo wošrjedž ewangelskich krajnow. Tež ewangelske zyrkwe je šo šhrabale. Nowe žiwjenje šo jewa. Dopomimy šo na „džen zyrkwjow“, na „sjednocenje wšchěch lutherskich zhlěho šwěta“, na dženša tu naspomnjeny šapoczatk š „radio“ nutrnoscžemi! W tutech dnjach nětko bu nowe ewangelske sjednocženštvo wutworjene, „sjednocženštvo sa šhromadne džělo“, — Arbeitsgemeinschaft. — Je šebi sa nadawł ščiniško ewangelsku kulturuu politiku. Čhze na pšch. pšchi wólbach š jenotliwymy partijemi jednacž a sa to wustupowacž, šo bychu šo mužojo a žony ewangelskeho ducha wušwolili. Šo směja hnydom pšchi tutech wólbach džěla došč a na došč. — Na tutym džěle šu wobdžělene na pšch. sjednocženštvo ewangelskich starschich a „Volkskirchlicher Laienbund“. Bywšchi minister dr. Schroeder na pšchedšhdštvo. Šóždeho ewangelskeho křesćijanškej šwjate pšchiflušchoscž je, šo šo nětko tež šobu hiba, šo by bylo tajke ewangelske hibanje šylnišče a šylnišče š žohnowanju jenotliwym a zhlěmu ludej.

Židža.

Wotpad wot židowštwa pšchiběra. Židowske wošadne šopjeno w Barlinje šapikuje w šóždym čžičle wjazw abo mjenje mjenow tajkich, kiž wustupichu. Wosjewi jich 18 mjenow sa januar, 31 sa februar, 30 sa měrč, 36 sa juli, 19 sa august, 67 sa september; š tomu pšchindu hiščeže 36, kotsiž se židowskeje gmejny w Barlinje wustupichu, kotraž je wšchelake pruhowanja pšchetracž dyrbjata. Pšchede wšchěm šu to pšchekupž, šekarjo, direktorojo bankow a šabritow a ingeněrojo, kotsiž to wustupja. Šelko š nich š druhim wěrywusnacžam pšchistupichu abo šo disšedentam pšchidružichu, njeje šnate. — Šola njeje jenož tak, šo to wot židowskeje wěry wotšupja; šu tež tajž, kotsiž pšchistupja. Židowskej gmejnje w Barlinje pšchistupichu 1923 wšcho šhromadže 37 wošobow, a to 3 mužojo a 34 žonow.

Lutherowe šłowa.

Še šwojim wulšadowanju Matth. 5, 6 praji Luther mješ druhim: „Boli čže, hdyž widžišč, kak to šakhadžewa,“ — Luther mēni, kak čžert a šwět to pobožnym šadžewataj, dobreho čžinicž a š dobrenu pomhacž, — „a š temu nimašč sa lutu dobrotu nicžo šhiba luty njedžak, šazpivanje, hidu, pšchescžehanje. Tehodla je jich wjele ludži, kotsiž nješbu chžyli widžecž wšchu tutu njewólnošč, haj, kotsiž šu napošledku na wšchěm šadwělowali a pšched ludžimi

do pušćiny čžekali, a buchu mnishča š nich. Tak je, šo je pšchifłowo pšchezo prawo mēlo: „Šadwělowanje ščini čže mnicha.“ Šak šebi njedowěrja, šo šo šejwja, a tuž běža brjucha dla do šłoščtra, tuž je jich to wulka čžrjoda tak čžinika, paš šadwěluja na šwěcže a šebi njedowěrja, šo n šwěcži pobožni wotštanu a šo šu druhim ludžom pomozni. Šle to njerěka: hłodny a lačžny byčž p opravdošču!“

*

Š Matth. 7, 7—11 pišče Luther mješ druhim tež tole: „Wš dyrbimy nawuštncž, šebi tute šłowa — Matth. 7, 7—11 — do wutrobny šakocžicž a šo na tole šwucžicž: Tak bóršy hacž čže něšajka nuša abo něšajki štrach mješ wocži dyrri, padni to hnydom na šwojej koleni a pšchedpošž to wšcho Bohu, čžinjto tak po tutym napominanju a šlubjenju, šo budže nam to pomhacž a sa to šebi nješmēmny hłowu šamacž se šwojimi čžłowškimy myšlemi, pytajo pomozny.“

Wšchelte š bliska a š datoka.

„Šokutna šrijeda“, kotruž 19. nobembra šwjecžimy, je wot štata pšchipošnaty šwjaty dženi; njeje tež jenož šokutny dženi ša Šakštu ale ša žhlu Šēmštu. W Šakškej je nam ša hłowne Bože šlužby ša text date to šłowo Jer. 3, 22. — A potom hižo njedžela šemrěthch! Wš špominamy na šwojich lubych, kotsiž šu šemrěti a kotsiž šu šmjercž pšches wulku wójnu namakali, a my šo dopomnimy, šo je šažo jeneho zyrkwineho šeta šonz, šo nowe pšched nami šteji, šo je advent pšched nami. Še to wošebity čžak. Wuštrjabimy jón tež ša to wošebite, šchož je nam date: ša dušchu nješmjertnu! —

W Šudychinje jednašče wutoru, 4. nobembra, šerbška přěšarška šonferenza we wurjadnej šhromadžinje wo wažnych praščenjach, wošebje wo šwjasku šerbško-němškich wošadow. Šo nadrobny jednanju pšchija wot Šetlicžanškej pobocžneje šonferency poščicžene dypki. Šenotliwe zyrkwine prošštejerštwama ša hacž do šonza tuteho šeta wo tutej wěžy wuradžowacž. Šapoczatk noweho šeta jedna potom šonferenza dale, mējo potom roššudženja jenotliwych wošadow. — Š tutech wošadow je jich tukhwilu šchtyri bješ šwojeho dušchepaštyrja. Šak móhlo šo tutym najšepje pomhacž a kak šo našchi mlodži bohošłowžy najšepje šaměštnicž, wo tym porěča šo to a tamne; wošamšny šo tež pišmo na krajny šonfistorium, wo kotrymž šo pšchede wšchěm to šadanje wupraji, šo njebhchu šo nam němšy duchowni do Šerbow poššali, tež niz němšy duchowni šwonka šlužby do wuprošdnjenych šarow. — Na šonzu, čžak šē nam šoro čžeknyš, — šaběrachmy šo š nowym wudawškom šerbškich špěwarškich; tu nješchindžechmy paš š žanemu š rošrižazemu dojednaniu; je-li šo dyrbi tuta wěž pošupowacž a šo š dowidžomnemu šonzu do-wješč, šo bychu šerbške špěwarške čžim přjedy čžim šepje do lu-da pšchishče, dyrbimy tu hiščeže raš šhromadnje jednacž a to bóršy a doškadnje! — Šopođnju je potom šommišija se šwojim džělom poščacžowala a dale došalne šhěrlušche našchich šerbškich špěwarškich pruhowala a porjedžala.

Šaplacženje žadaju šebi wšchě nowiny a njedželške šopjena, haj, jich najwjazžy šaplacženje do přěška. Šo tež š pošny prawom! Wobštejnošče šu džě tola pšchezo hiščeže žhle hinaššče hacž do wójny, wošebje pjenježne. Še pšchi tym žhle njemožne, šo móžewa wudawašnje hacž šonz šeta a hiščeže něšchto dlěhe čžakacž. Tehodla je tež nušne, šo šo čžescženi čžitarjo šerbškich šopjenšow po tym šloža. Šuž njech pšchecželnitwje wšchitžy nětk wšcho ša tuto šeto šaplacža abo doplacža, šchož njeje hiščeže šaplacžene! Tež towašštw šwonšowneho mišijonštw čžže šwo-

je sličbowanja s dezembrom wobsamfnyč a wšchě dary a sličbowanja sa tuto lěto hačž k sapocžatkej dezembra mječ; sčtóz by potajkim sa mišijonstwo mješ pohanami hiščeje něfajki dar měł abo se saplaczjenjom našeho „Mišijonskeho Božola“ tajki daricž chžyl, jón njech bórny woteda, je-li so chze, so by hiščeje sa tute lěto hobu licženy byl.

Wječorne krajiny Němskeje a zyljeje Europy su czežto domachpytane s njewjedrami a s powodženjom. Esu to nastrojaze powjesce, kotrež smy čitali s Mainz, Koblenz, Frankfurt na M. a s druhich městom. Podobne sdželenja pschifhadžachu s Frankowsteje, wošebje s Parisa. My spominamy tu w našich krajinach, kotrež Bóh tak huadnje sažo pschepuschčžil, na wšchěch tych potrjehenych, sacžuwajo s nimi czežu a ból, a smy džakowni Bohu s wutrobu a se skutkom, so je nam sakhowat hona, domy, statoki a wšchě te rjane dobre dary, s kotrymiž je naš wobhnadžil!

Wiztoranje.

Nowe zyrkwine lěto je psched durjemi. S nim sapocžinamy tež s nowym rjadom natwarjazych nastawkow našeho nabož-

neho kopjenka „Bomhaj Bóh“. Prošhny tuž naležnje wšchěch czeščenyh pobudželacžerjom, so bychy pschezo hwoje pschinoschki w prawym čažu podawali. Dyrbja w cziščežerňi najposdžischo wutoru rano byčž. Sčtóz je redaktorej podawa, dyrbi je tak šlacž, so su pódželu pola njeho. S dobom prošhny wo to, so by so na to džiwalo, so bychy natwarjaze nastawki so tak wulke podawale, so hačž do pol druheje strony došahaju. Pošne předowanja so njech jeno sa wošebite njedžele a hwojate dny posčicžaja. Nimo natwarjazych nastawkow wocžakujaja so druge pschinoschki, s kóždeje wošady pak porjadnje powjesce, kajtež móža so pod „S bliska a s daloka“ wosjeticž. Tuž tak pschihotujmy so, so bychmy s nowym lětom pilnišcho a hwořnišcho dželali sa naše kopjenko a tak sa našich Šerbow w Šakstej a w Brusstej a so bychmy so wo to starali, so smě do wjaz a wjaz šerbskich domow pschifhadžecž a strowicž: „Bomhaj Bóh.“ Redaktor.

B. w B. sa smjertnu njedželu. — **M. w Šr.** sa 1. adv. — **N. w B.** sa 2. adv. —

Samostwity redaktor: šarař **W h r g a c ž** w Rošacžizach.

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjenje a wjetše džěci křescanskich staršich.

Podawa **Arnošt Serbomil.**

X. bjesadowanka.

Hrěch je k zahanibjenju ludow. Běše to we měsće Jeruzalemje. Na hasach wsudže hołk a tołk; ludžo khwatachu ze swojimi wudželkami a z nakupjenymi wěcami, zo bychy přjedy hotowi byli, dyžli jich slóncu začeri ze swojimi žehliwymi pruhami do scina. Kedžbliwe woko derje spózna, zo je so nad městom znjesła zrudoba. Tamna sławna doba krala Salomona klinčeše w pomjatkum mnohich jako krasna bajka, na kotruž njemóžachu wot wěsteje doby zapomnić. Do města přičahny spodziwny muž. Běše předař a dopominaše na tamne zašle časy slawy a mocy. Zahe rano stawaše a předowaše blisko měsčanskich wrotow ludej. Tak tež džensa tutón předař steješe na zwučenem městnje. Mjenowaše so Jeremias. Rašši wětrik hrajkaje z jeho sylnje šedziweje brodu a z hustymi na ramjenje wisacymi włosami, z lěwicu přidžeržowaše sebi plašć a z prawicu pokazowaše tam, hdžež blyšćeše Boži dom (Tempel). Što džě předowaše tamnej zhromadžiznje, zo někotři rozhorjeni přječ džěchu, druzy so smějachu, a tych, kiž wažnje připosluhowachu njebě wjele? Z wolniwymi słowami wobrazowaše přičiny zrudneho žiwjenja w měsće. Wjele drohotnych pokładow z Božeho domu, a mnoho nadžije polneho stroweho ludu so wotwjedže do Babylona, narod njeměješe swobody, běše podčisnjeny cuzym, kral sam dyrbješe posluhać rozkazej pohanских knjezow, a to **wšitko** jeničcy tehodla, zo bychy ludžo zapomnili na Boha Wótca, na jeho wulku móc a lubosć, dobroćiwosć a pomoc, na to, kak buchu wuwjedženi z Egyptowskeje a dowjedženi do slubjeného kraja. Město tego, zo bychy dopjelnili Bože kaznje, lhachu, škodowachu sebi na přemóh, wadžachu so, khodžachu mjez pohanow a z nimi do pohanskich pobožnosćow a zabawow.

Jeremias běše posłany wot Boha Wótca, zo by jich napominał. Z dobom pak měješe připowjedzić, zo Bóh **Knjez** chce wodać wšitko, hdyž jenož so lud wzda zleho a

bjezbóžneho žiwjenja; jeli zo pak njeposluha, budže khlostany. Předař čakaše, wospjet pominaše, nichtón pak njeslubi, zo wot nětko powjedže lěpše žiwjenje, ně, nawopak, wusměšowachu jeho, haj samo hrožachu jemu. Jeremias pak so njeboješe. Pytaše skladnosć, zo by mohl rěć k hromadam najwjetšim. Na swjatych dnjach předowaše blisko Jeruzalemskeho domu Božeho. Wšitkón lud dyrbješe hić wokoło njeho a Jeremias wótře napominaše. Wjedžeše jara derje, zo wopytowarjo khodža tež do pohanskich tempłow, haj zo wopruja přiboham samo swoje małe džěci. Ale wšitko běše podarmo. Jeremias pak njewusta. Ani před kralom so njestróži. Hdyž spózna, zo so poča spřećeleć z egyptowskimi přećiwo Nebukadnejarzej, džěše do kralowskeho palasta ke kralej Zedechiasej a jeho radzićelam, pokazowaše na zrudny kónc zběžka. Judejcy njemějachu ani pjenjezy, ani dosć wójska, ani dosć brónjow, babylonski kral pak měješe wšeho dosć a nadosć. Nimo tego běše so Zedechias zawjazal Nebukadnejarzej z přisahu, zo nič přeciwo njemu njezapočina a nětko by byl z přeradnikom? Nichtón wšak Jeremiasa njeposluhaše. Wšitecy khwalachu Zedechiasa, wołachu jemu „sława!“ a přećiwo Božemu profeće zběhachu pjasće, mjenujo jeho přeradnika a zawjednika.

Kak zrudny woteńdže Jeremias! Žiwjenja njebě wěsty; hdžežkuliz što bě, hanješe jeho tehodla, zo běše předował štož bě jemu Bóh prikazał. Bolosć, wulku bolosć měješe we swojej wutrobje. Bóh to widžeše. Dołho čakaše a napominaše a hdyž njeposluhachu, poča khlostać a k tomu powučil krala Nebukadnejarja. Tón přičeže z wulkim wójskom k Jeruzalemej a město lohko doby. Wjele tysac Židow při tom zahiny, wšitke drohotne předmjety z templa a palastow buchu wotwjezene. Mnohich Židow bu wotwlečenych do wotročkowstwa. Templ bu spaleny. Palasty, haj cyłe město bu zničene. Što běše zawinowało poniženje? Hrěch a njeposlušnosć přećiwo Božemu slowu. Wšo by móhlo skónčić hinak, hdy bychy byli Jeruzalemscy wobydlerjo posluhali na radu a napominanje Božeho služobnika. Jenož hdyž ludžo zakhowaju a dopjelnjeju Božu wolu, džerža so Božeho słowa, móža być ze zbožownym a njeskaženym narodom.